

Marilyn Monroe og eg

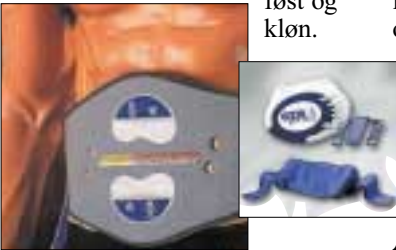
HUGLEIÐINGAR

Ása undir Kletti

Vit hava fingið eitt nýtt tól í húsið. Tað er ikki serliga ógvislígt, fyllir lítið, men onkursvegna fær hetta magiska apparatið meg at hugsa um øll møgulig onnur tól, vit eru komin dragsandi við millum ár og dag.

Eg meini við eitt klænki-apparat. AB Energizer ella Gym Fitness, sum tað eisini nevnist. Ja. Fínt skal tað vera. Hetta tólið er so einastandandi, at tú skalt bara binda tað um búkin, áðrenn tú fert til arbeiðis, tendra tað, og so klænkar tú. Á arbeiðsplássinum. Tú kanst reinskera ella sita framman fyri telduna. Allar møguligar løgnar vibratiónir fara frá gandatólinum og lúkst inn í búkin. Hvat tær gera har, er ikki gott at vita. Feittið bara bræðir av, meðan tú arbeiðir, og tá ein tíð er farin, ert tú kløn sum ein Barbie-dukka. Herligt. Hví hugsa um at broyta kostvanar ella nakað so burturvíð sum at røra teg? Ikki neyðugt. Bind um búkin, og tú broytir skap og gerst fóst og kløn.

Tankamir sveima aftur í ungdomsárin. Tá funnust so sanniliga eisini ymisk slog av klænkitólum og øðrum stuttligum. Á, at vevja seg inn í Slumber Slim. Tað var dagur í viku. At fara til songar innballað í hetta ganda-klæðið, sum gjordi, at tú fekst eitt heilt annað lív! Tað lovaðu sølufólkini eisini tá. Hugsa tær at vakna og siggja út sum Marilyn Monroe! Á ja. Sweet dreams! Inntil tú svøvnspískut skinklaði inn í baðirúmið og við bivandi rødd spurdi: "Litli spegil á vegginum har....." Deyðatøgn.

Hevði eina vinkonu, sum trúði fullt og fast uppá, at vit kundu sova okkum klænar. Hon royndi gandaklæðið nakrar ferðir. Veit ikki ordiliga, um pundini lógu á gólvinum, tá hon vaknaði um morgnarnar. Loyvi mær at ivast.

Veit harafurimóti við vissu, at nógv bretsks pund vórðu flutt millum lond ta tíðina. Fyri Slumber Slim. Haldi, at Slumber Slim eftir nakrar vikur bleiv lagt til hvíldar í onkrari kommodu-skuffu, og har svav sín æviga blund, til vinkonan stillisliga og við sóma bar klæðið út í rusk-ílatið.

Minnist, at vit heima høvdu eitt ordans spiralkent beist — eina bjarnafjøður - sum skuldi geva teir mest fantastisku vøddar. Úrsur (hann var nógv frammi tá) kundt gott fara heim og leggja seg. Tú spenti spiralarar aftan fyri nakkan og setti so á, tað tú orkaði. Hann náði tann, sum ikki orkaði at halda ímóti. Vart tú ikki varin, brustu spiralararnir inn í nakkan og lögdu seg sum eitt ógvusligt hálsprýði kring hálsin, so tú minti mest um ein afrikanskan høvding. Okkurt nakkaspi er óivað eisini komið illa fyri av hesum ræðsluamboðnum.

Havi keypt okkurt tól, sum skuldi eittast at gera alt gott fyri meg. Eg skuldi bara leggja meg á gólvíð, taka í handtøkini og so vippa upp og niður upp og niður. Minnist meg rætt, so kundt hetta beistið eisini vendast, so tú kundt gera onkra aðra løgna rørsu. Og sjálvandi fært tú at vita, at tú kanst leggja teg niður at vippa allar tíðir á degnum. Áðrenn tú fert til arbeiðis, aftaná arbeiðstið og ikki minst framman fyri sjónvarpinum. Hatta við sjónvarpinum riggaði ikki ordiliga. Dagur og Vika gjordist Dagur og. Eg sá bara helvtina av sendingunum. Hina helvtina sá eg brettini í loftinum.

Væntaði næstan, at eg, tá eg reistist aftur, hevði útsjón sum ein Baywatch Babe. Har fór eg so dyggiliga skeiv. Gott tað sama. Haldi ikki, at eg hevði riggað ordiliga saman við Pamela Anderson og Co.

Eg havi eisini liggja á gólvinum og súkklaði í nokrum bondum, sum eg alla tíðina fløktist í. Minnist ikki ordiliga, hvat hetta hurlivasið av handtøkum og bondum skuldi gagna mær. Sum eg á há, minti eg mest um eina hálvdeyða skinnflugu, sum er koppað á ryggin og liggur og flákrar og spjálkar út í tóman heim fyri at sleppa aftur á bein(t).

Mín fantastiska vippi-madamma, sum eg so trúliga lá og fjeppaðist uppi bæði tíðliga

og síðla, er, uttan nakran serligan háva, borin oman í kjallaran. Orkaði ikki at liggja sum eitt steinbýtt dag og dagliga, tá úrslitið ikki var nakað at skriva heim um heldur. Eg læri tað aldri. Lati meg lumpa ferð eftir ferð.

Einki er nýtt undir sólina. Fáfongdin er eins gomul og heimurin. Kleopatra er eitt gott dømi um hetta. Hon brúkti ikki Radox baðisalt sum vit aðrar konur. Nei. hon brúkti mjólk, so húðin kundt varðveita tað mjúka sum hjá nýfðingini. Ímyndið tykkum allar kýrnar, sum skuldu mjólkast, so hon kundt fáa sítt dagliga mjólkarað. Her hevði MBM fingið sína sak fyri.

Sama er í dag. Eingin er nøgdarnir inn í nakkan og lögdu seg sum eitt ógvusligt hálsprýði kring hálsin, so tú minti mest um ein afrikanskan høvding. Okkurt nakkaspi er óivað eisini komið illa fyri av hesum ræðsluamboðnum.

Havi keypt okkurt tól, sum skuldi eittast at gera alt gott fyri meg. Eg skuldi bara leggja meg á gólvíð, taka í handtøkini og so vippa upp og niður upp og niður. Minnist meg rætt, so kundt hetta beistið eisini vendast, so tú kundt gera onkra aðra løgna rørsu. Og sjálvandi fært tú at vita, at tú kanst leggja teg niður at vippa allar tíðir á degnum. Áðrenn tú fert til arbeiðis, aftaná arbeiðstið og ikki minst framman fyri sjónvarpinum. Hatta við sjónvarpinum riggaði ikki ordiliga. Dagur og Vika gjordist Dagur og. Eg sá bara helvtina av sendingunum. Hina helvtina sá eg brettini í loftinum.

Væntaði næstan, at eg, tá eg reistist aftur, hevði útsjón sum ein Baywatch Babe. Har fór eg so dyggiliga skeiv. Gott tað sama. Haldi ikki, at eg hevði riggað ordiliga saman við Pamela Anderson og Co.

Eg havi eisini liggja á gólvinum og súkklaði í nokrum bondum, sum eg alla tíðina fløktist í. Minnist ikki ordiliga, hvat hetta hurlivasið av handtøkum og bondum skuldi gagna mær. Sum eg á há, minti eg mest um eina hálvdeyða skinnflugu, sum er koppað á ryggin og liggur og flákrar og spjálkar út í tóman heim fyri at sleppa aftur á bein(t).

Mín fantastiska vippi-madamma, sum eg so trúliga lá og fjeppaðist uppi bæði tíðliga

inum: "Det er blandt de unge, man ser den største stigning i fedmen, og det er derfor også overfor børnene, man burde sætte massivt ind, mener Dr. med. Ole Lander Svendsen, der er fedmeforsker og formand for Dansk Selskab for Adipositasforskning (fedmeforskning).

Vi får flere og flere overvægtige børn. Om fem-ti år begynder vi at se gammelmandssukkersyge blandt teenagere, og følgesygdommene til sukkersyge - blodpropper og nyrsvigt - vil også komme tidligere". "De første dage af afvænningen var værst. Kroppen skreg på at få det sædvanlige hurtige energikick. På dag to ved morgenbordet fik Jakob rysteture. Han kunne til sin egen forbløffelse ikke helt styre henderne. Den 16-årige Jakob Rejer Thygesen har gennem præcis en måned sat sig selv og sin krop på prøve. Han har taget en såkaldt kold tyrker. Han er hverken afhængig af sprut, røg eller stoffer. Det er de brusende brune dråber, der sammen med søde sliksager gennem årevis har fået så godt et tag i ham, at den første halve liters cola som regel røg ned lige før første skoletime".

Ræðandi framtíð hjá tannáringum okkara. Ella er hon nú so ræðandi? Tá sjálvur borgarstjórin borgar fyri burgaragóðsku hjá biks í býlingi í Havn man vera hampuliga væl statt!?

Hvat er til ráða at taka? Jú, vit keypa tól. Stór tól. Smá tól. Tól

við nógvum knøppum og tól við fáum knøppum. Digital tól og manuelltól. (Sum eg keypi t.d.). Tól, sum vit standa uppi á og tól, vit leggja okkum niður á. Tól, sum kunnu leggjast saman og trillast undir songina júst sum í TV-shop og so hava vit tól, sum vit ikki vita, hvar vit skulu goyma. Tól, sum vit keyptu í fjør ella fyrraárið. Lumpast? Vit?

Onkur hevur fingið sær eitt "Hvar skal eg goyma øll tólini, sum eg ikki brúki, sum eg langt síðani fult, havi eg frætt.

Veit um eitt slag av mame-lukkum, sum gera undurverk, fært tú

í tær. Tær eru trivialigar, røkka langt oman á lörini og ordiliga langt upp um miðjuna. Og so eru tær ljósagrønar! Vónar-innar litur. Sum tað stendur á pakknum frá TV-Shop: "Lat teg í meg og tódna, meðan tú svevur. Tú gerst kløn, og búkurin gerst flatur eftir bert 30 nætur." Hvør hevur hoyrt so skapt. Eitt er í hvussu er heilt vist. Tær eru heilt einastandandi, tá kuldin ordiliga bitur. Veit ikki ordiliga við feitttódningini. Hinvegin, so kundt vit keypt okkum einar deiligar ullintar yvirtreksbuksur fyri minni enn helvtina, um tørvur var á tí.

Keypti einaferð ein bókling "Flad mave på 30 dage." Minnist, at vinkonan fekk sær ein biligan látur, tá hon sá mín seinasta "fong" á bókaðinum. Eg tíni øgiliga væl at lesa. Veit ikki, hví eg helt, at eg fór at tíma at lesa um búkar. Ja. Ja. Eg veit. Eg vil lumpast.

Hoyrði um 84 ára gamla feroyska konu í Íslandi. Hon gjordist illa sjúk, varð innlögð, men læknarnir kundu ikki siga hvat henni bagdi. Har komu serfrøðingar og alskyns hvíttklæddir og spurdu, skrivaðu og kannaðu, men alt tað sama gjordi. Konan rak sum tongul í brimi. So var onkur, sum gekk ordiliga á hana, og tá bar til. Hon var rættiliga foy, tá hon smoykin greiddi frá, at hon hevði keypt sær eitt ristiband, tit vita. Eitt sovorðið, sum tú leggur um búkin,

tendrar og so verður tú so rist til. Henda ólukkuna kona, sum sanniliga ikki vildi fara í mutur og skutur, sjálvt um hon var farin langt upp um dustsins ár, hevði staðið so leingi í hesum vælsignaða bandi, at hon, umframt at siggja stjørnur og mánar undur ristiseansuni, næstan hevði rist nýru og annað innvortis leyst. Tibetur endaði hetta klænkiatikið í øllum góðum.

Á mínum arbeiðsplássi verður øgiliga nógv tosað um kurar. Klænikikurar. Serliga í døgurðasteðginum. Vit hoyra um protein-kurar, supukurar, kolhydrat-kurar, frukturar, svøltikurar, vatnkurar, vit eru uppá skrump, vit eru uppá A og B og hvat veit eg. Tað er einki evni, sum verður so væl og virðiliga viðgjørt sum júst kurar. Mitt í øllum klænkitosinum, millum bananir, kiwi og appelsinir, fara mínir tankar at sveima.

Hugsi um løgmann, sum letur figgjarlóg vera figgjarlóg og fer á fjall, denn jassar, sum so nógvir aðrir góðir menn í hesum døgum. Fari at munga nakað so øgiligt eftir blóðpylsu, sum er mín yndisdøgurði. Eg elski blóðpylsu við nógvum tálga-bitum. Tað er tað tað sama gjordi. Konan rak sum tongul í brimi. So var onkur, sum gekk ordiliga á hana, og tá bar til. Hon var rættiliga foy, tá hon smoykin greiddi frá, at hon hevði keypt sær eitt ristiband, tit vita. Eitt sovorðið, sum tú leggur um búkin,

besta eg veit. Skuldi eg valt millum ein ordans Angus búff og eitt indur, er eingin ivi. Kann saktans liva við, bara hesa einu ferðina, at tálgin kinir seg kelin sum ein kiska upp at hjartaðrunum.

Puff! Eri aftur í kantinuni millum klænkitosið og siggi kiwi-fruktina liggja so forfjónaða á tallerkinum. Kanska var tað hon, sum fekk meg at droyma eitt sindur um indur. Á skræðuni eru tær ikki heilt ólíkar, kiwi-fruktin og blóðpylsan.

Meiri frá Malju

Bókadeild Føroya Lærarafelags hevur givið út smábarnabókina Malja alt árið og myndabókina Hvat er klokkan, Malja

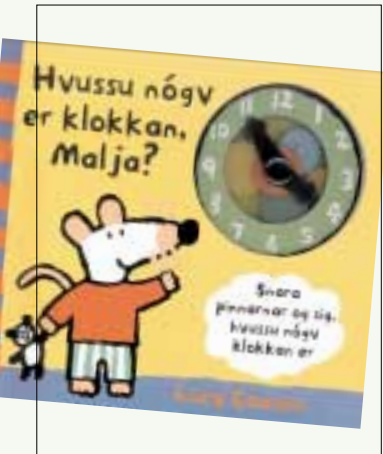
ÚTGÁVA

Lucy Cousins hevur skrivað og teknað bøkurnar Malja alt árið og Hvat er klokkan, Malja.

Dámar tær Malju, so fer tær eisini at dáma hesa litfögru bókina, Malja alt árið. Kom við og kanna eftir, hvat tey gera. Nú kanst tú vera saman við Malju alt árið!

Bókin er 12 bls. í litum, innbundin og prentað á haldgott papp. Hon kostar kr. 90 í bókabúðunum.

Hvat er klokkan, Malja. Er tíð at fara upp? Tíð at fara til handils? Tíð at spæla? Øll, ið

dáma væl Malju, fara eisini at verða púra burtur í hesari tjúkk, litfögru bókini við stuttligari klokku. Snara pinnunum og lær klokkan saman við Malju!

Bókin er 16 bls. í litum, innbundin og prentað á haldgott papp. Hon kostar kr. 110 í bókabúðunum.

Drongurin við silvurhjálmnum

Bókadeild Føroya Lærara felags hevur givið út barnabókina Drongurin við silvurhjálmnum eftir Hanne Kvist. Bergur Rasmussen hevur týtt

ÚTGÁVA

Jón hevur eina serliga litlasystur: Hon hevði

veingir, tá ið hon var fødd. Pápin og serliga mamman eru vón-brotin og vilja ikki kennast við hana, so tey vísa hana frá sær, og

Jón fær ábyrgdina av henni. Hann verður góður við hana, men ein dagin, hann kemur úr skúla, er systirin horvin. Foreldrini hava latið hana frá sær, og frá sær sjálvum heldur Jón avstað at leita eftir systirini. Óvæntað fær hann ein løgnan hjálparmann, Mitchum, ið ikki frír fyri nokrum. Drongurin við silvurhjálmnum, sum er væl eignað til tey 10-12 ára gomlu, var danska vinnarabókin í norðurlandsku barnabókakappingini hjá forlagnum Forum í 1999. Bókin er 128 bls., heft og kostar kr. 125 í bókabúðunum.

Poppkorn og Frísur

Bókadeild Føroya Lærarafelags hevur givið út barnabókina Poppkorn og frísur - alt um kærleika. Ulf Nilsson hevur skrivað, Lilian Brøgger teknað og Ebba Hentze týtt

ÚTGÁVA

Poppkorn og Frísur - alt um kærleika er lættislin bók við nógvum humor og hita, ið er væl eignað til tey 7-9 ára gomlu. Sagan snýr seg um kaninirnar, Poppkorn og Fris.

